

UNIVERZITA KARLOVA 1. lékařská fakulta

Posudek oponenta diplomové práce

Název diplomové práce: Ošetrovatelská péče o chronické rány z pohledu sester

Název diplomové práce v anglickém jazyce:

A nursing care of chronic wounds from a nursing perspective

Autor práce: Bc. Martina Kolandová

Název studijního oboru: Intenzivní péče

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: Mgr. Petra Vrábelová

pracoviště: Kardiologie JIP, NNH, Praha

Oponent práce: Mgr. Kateřina Chvojková

pracoviště: ÚTPO 1. LF UK

Akademický rok: 2018/2019

Hodnotící kritéria závěrečných prací

Závěrečné práce jsou hodnoceny slovně, počtem bodů a navrženým klasifikačním stupněm. Oba hodnotitelé (vedoucí i oponent) vypracují posudek, jehož součástí je bodové hodnocení jednotlivých aspektů práce (v daném bodovém rozpětí a struktuře), návrh klasifikačního stupně a jeho slovní zdůvodnění. Součástí posudku bývají také doporučené otázky k obhajobě.

Bodové rozpětí pro jednotlivé klasifikační stupně je pouze doporučené, hodnotitel se od něj může v odůvodněných případech odklonit (vysoký odborný či společenský přínos práce může převážit drobné nedostatky, anebo naopak zásadní pochybení v klíčovém aspektu může být natolik závažné, že práce není doporučena k obhajobě i přes jiné nesporné kvality).

Klasifikace navržená v posudcích není pro zkušební komisi Státních závěrečných zkoušek závazná, ta k posudkům sice přihlíží, ale rozhoduje se na základě průběhu obhajoby a vlastního uvážení. I v případě jednoho či obou nedoporučujících posudků může student závěrečnou práci před komisí obhajovat.

Hodnocení jednotlivých aspektů teoretické a výzkumné práce

Hodnocená položka	Úroveň a charakteristika položky a odpovídající počet přidělených bodů	Počet bodů
<p>Abstrakt</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Obsahuje abstrakt všechny klíčové části (východiska, cíle, výzkumné otázky či hypotézy, použité metody, hlavní výsledky a jejich implikace)? ▪ Koresponduje abstrakt s obsahem práce? ▪ Má abstrakt přiměřený rozsah? <p>(0-5 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – abstrakt postrádá jasné sdělení ▪ Dobrá úroveň – abstrakt je neúplný nebo v něm chybí jedna či více klíčových částí nebo není konzistentní s cílem, strukturou práce či diskutovanými poznatky ▪ Velmi dobrá úroveň – abstrakt obsahuje všechny položky, ale: jeho vypovídací hodnota je slabá, je příliš dlouhý, je matoucí ▪ Výborná úroveň – kvalitně zpracovaný stručný souhrn obsahující všechny klíčové informace 	<p>3</p>
<p>Abstrakt (slovní hodnocení)</p> <p>Abstrakt má přiměřený rozsah. Autorka v abstraktu definuje hlavní cíl diplomové práce a dva dílčí cíle. Jedním z dílčích cílů bylo zjistit, jaký je znalostní postoj sester v ošetrovatelské péči u chronických ran. Termín znalostní postoj je nevhodný a není přesně jasné, co chce autorka zjišťovat.</p>		
<p>Odůvodnění a rešerše odborné literatury</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Je zdůvodnění práce uvedené v úvodu logické? ▪ Byla zvolena adekvátní literatura a je její záběr vzhledem k tématu dostatečný/úplný? ▪ Je zvolená literatura aktuální? ▪ Je použitá literatura řádně citována? ▪ Je použitá argumentace prezentována standardním způsobem? ▪ Byl dosavadní výzkum podroben kritice? ▪ Je popsána metoda rešerše? ▪ Jsou využívány přednostně primární zdroje? <p>(0-20 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – odůvodnění nebo rešerše chybí, význam/přínos práce je pochybný, neposkytuje odpovídající oporu pro tvrzení autora, chybí přehled předešlých výzkumů a/nebo nekriticky přejat, reference na práci jiných autorů je nepřiměřená ▪ Dobrá úroveň – pro zpracování diskutovaného tématu byla vybrána adekvátní odborná literatura. V práci je referováno k odpovídající empirické nebo teoretické bázi. Byla provedena rešerše předešlých výzkumů (ale jenom nebo v převážné míře českých), na něž je v práci správně referováno ▪ Velmi dobrá úroveň – byla zvolena a je podrobně diskutována adekvátní odborná literatura k tématu. Popis základních pramenů nebo teoretického rámce je na standardní dobré úrovni a zohledňuje i práce zahraničních autorů ▪ Výborná úroveň – význam a praktické implikace práce jsou dobře definovány. Teoretický nebo empirický základ je dobře popsán včetně práce zahraničních autorů a v práci diskutován. Je předložen odpovídající a kritický přehled dosavadních výzkumů, který odpovídajícím způsobem interpretuje současné poznatky a kontroverze v oboru. Argumentace použitá v práci může být inovativní a pro obor přínosná 	<p>15</p>
<p>Odůvodnění a rešerše odborné literatury (slovní hodnocení)</p> <p>Literatura je vhodně zvolena a je aktuální, jsou využívány především primární zdroje. V práci je popsána rešerše literatury. Použité zdroje jsou řádně citovány. Problematika péče o rány je často diskutovaným problémem. Je i častým námětem pro zpracování závěrečných prací.</p>		

<p>Autorka však v kapitole Diskuze uvádí srovnání svého výzkumu jen s jednou závěrečnou prací.</p>		
<p>Použité metody a logika struktury práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Jsou jasně stanoveny a zdůvodněny cíle práce, výzkumné otázky či hypotézy? ▪ Je zdůvodněna volba použitých metod (rozsah a metoda výběru vzorku, tvorba, zpracování a analýza dat)? ▪ Jsou všechny použité metody a postupy dobře a podrobně popsány, umožňuje popis replikaci? ▪ Byla věnována pozornost reliabilitě a validitě dat? <p>(0-20 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – výrazné problémy ve výběru nebo popisu jedné nebo více částí práce, zvolené metody neodpovídají cílům, otázkám či hypotézám ▪ Dobrá úroveň – základní části práce jsou popsány na dostatečné úrovni a umožňují porozumět použitým metodám a postupům ▪ Velmi dobrá úroveň – všechny použité klíčové metody a postupy jsou podrobně popsány a odpovídají současné vědecké praxi ▪ Výborná úroveň – všechny použité klíčové metody a postupy jsou podrobně popsány a splňují nároky na vědeckou práci, mohou být inovativní a pro obor přínosné 	<p>5</p>
<p>Zpracování tématu a interpretace získaných poznatků (slovní hodnocení)</p> <p>Autorka si stanovila jeden hlavní a dva dílčí cíle:</p> <p><i>„Cílem práce je zjistit úroveň informovanosti všeobecných sester pracujících na JIP a ARO o moderních technologiích léčby a péče v oblasti hojení chronických ran.</i></p> <p><i>Dílčí cíl č. 1 Zjistit, jaký je znalostní postoj sester v ošetrovatelské péči u chronických ran</i></p> <p><i>Dílčí cíl č. 2 Zjistit, jaké faktory ovlivňují znalostní postoj sester v ošetřování chronických ran.“</i></p> <p>Autorka používá nevhodný termín znalostní postoj. Není úplně jasné, zda ji zajímají znalosti sester nebo postoje všeobecných sester ke znalostem?</p> <p>Diplomantka použila ve své práci metodu kvantitativního sběru dat pomocí dotazníku, to že je dotazník vlastní konstrukce však nikde v práci neuvádí.</p> <p>Otázky v dotazníku se vztahují ke zjištění demografických údajů (1-5), zjišťují úroveň znalostí sester (6, 7, 8, 10, 17), mapují situaci týkající se péče o nehojící se rány na vybraných odděleních (9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 21), otázky zjišťující názor sester na své znalosti (22, 23, 24).</p> <p>Žádná z otázek se nevztahuje k dílčímu cíli č. 2 (Zjistit, jaké faktory ovlivňují znalostní postoj sester v ošetřování chronických ran.) Nikde v práci se nehovoří o faktorech, které ovlivňují „znalostní postoj“ sester v ošetřování chronických ran.</p>		
<p>Zpracování tématu a interpretace získaných poznatků</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – výrazné problémy s prezentací nebo s interpretací výsledků 	<p>5</p>

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odpovídají všechny uvedené informace soudobému stavu poznání? ▪ Neobsahuje práce zavádějící, či dokonce demagogická tvrzení a polopravdy? ▪ Jsou závěry prezentovány srozumitelně? ▪ Jsou prezentovány všechny relevantní poznatky? ▪ Byly vzaty v potaz silné i slabé stránky práce? ▪ Jsou závěry korektní? ▪ Byly vzaty v úvahu alternativní vysvětlení? ▪ Jsou závěry diskutovány v kontextu soudobého výzkumu? ▪ Jsou učiněna doporučení pro další výzkum nebo opatření? <p>(0-20 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dobrá úroveň – prezentované výsledky jsou vnitřně konzistentní. Některé interpretace výsledků jsou přiměřené. Práce zmiňuje některé z jejích hlavních slabých a silných stránek ▪ Velmi dobrá úroveň – výsledky jsou srozumitelně prezentovány a jeví se jako správné. Interpretace výsledků jsou přiměřené. Slabé a silné stránky práce jsou diskutovány včetně implikací pro interpretace poznatků. Práce demonstruje porozumění implikacím diskutovaných poznatků pro další výzkum nebo opatření ▪ Výborná úroveň – výsledky prezentovány srozumitelně a jeví se jako správné. Správná interpretace výsledků je provedena s kritickým zohledněním možných alternativních vysvětlení. Jsou diskutovány slabé i silné stránky práce včetně implikací pro interpretace poznatků. Výsledky jsou diskutovány v kontextu dalších výzkumů a zdůrazňují přínos k rozvoji vědomostí (nebo vývoji nových technik a postupů). Jsou učiněna jasná a odpovídající doporučení pro další výzkum nebo opatření 	
--	--	--

Zpracování tématu a interpretace získaných poznatků (slovní hodnocení)

Výzkumné šetření probíhalo ve třech nemocnicích Středočeského kraje. Celkem bylo do výzkumu zahrnuto 124 správně vyplněných dotazníků. V kapitole 3. 2. Charakteristika výzkumného vzorku autorka uvádí, že „*S počtem 124 respondentů pracuji jako se 100 %*“. Dále však je výzkum rozdělen do nemocnic A, B, C a ty ještě na jednotlivá oddělení. Toto zbytečně podrobné členění způsobuje, že autorka uvádí hodnoty relativní četnosti z jednotlivých oddělení. Tudíž je v tabulce hodnota 100% přiřazena vždy celkovému počtu nasbíraných odpovědí **jen z jednoho oddělení**. Takto pomocí tabulky a grafu rozpracovala autorka všechny 3 nemocnice. V závěru zpracování každé otázky následuje jen několika řádkové shrnutí a porovnání výsledků všech 3 nemocnic. Zde už není znázornění ani v tabulce či v grafu a není tak jasné jak autorka k daným výsledkům dospěla.

Například:

Vyhodnocení otázky č. 12: Máte možnost využívat informační příručky zaměřené na nehojící se rány na Vašem oddělení?

„Respondenti v nemocnici A, B i C nejčastěji volili možnost, že informační příručky mají k dispozici. V nemocnici A to je 33 respondentů, tj. 52% (zde autorka vychází z celkového počtu 64 respondentů v nemocnici A), v nemocnici B je to 15 respondentů, tj. 68% (zde autorka vychází z celkového počtu 22 respondentů v nemocnici B) a v nemocnici C je to 33 respondentů, tj. 87% (zde autorka vychází z celkového počtu 38 respondentů v nemocnici C). Celkově má možnost využít informační příručky 81 respondentů, tj. 65% všech dotázaných (zde autorka vychází z celkového počtu 124 dotázaných respondentů).“

Aby čtenatel pochopil některá shrnutí, neustále listuje v práci a hledá předchozí výsledky, protože autorka ve své interpretaci výsledků vychází pokaždé z jiného celkového množství a v některých případech není jasné z kterého (celkový počet respondentů, celkový počet respondentů v jedné nemocnici, celkový počet z jednoho oddělení).

Dále například tento nepřehledný způsob zmátl i samotnou autorku a nesprávně interpretuje zjištěné výsledky, protože uvádí:

„Vyhodnocení otázky č. 16: Používáte na Vašem pracovišti materiály tzv. vlhkého - fázového hojení ran?

Respondenti nemocnic A a C byli v pohledu na používání materiálů vlhkého - fázového hojení ran jednotní (**jednotnost byla mezi nemocnicemi B a C nikoli A a C**), nejvíce uváděli, že takové materiály používají, případně používají u více než 50% případů (v nemocnici A tuto možnost volilo 37 (58%) (z 64 dotázaných v nemocnici A) respondentů a v nemocnici C to bylo 27 (71%) (z 38 dotázaných v nemocnici C) respondentů. V nemocnici B byly odpovědi velmi roztržité a zastoupeny byly poměrně všechny nabízené možnosti. Pro srovnání s nemocnicemi A a C uvedlo shodně 8 (36%) respondentů (**shoda 8 respondentů rozhodně tedy nemůže být 36% u obou nemocnic, u A je 8 respondentů 13% u B je 8 respondentů 36%, u C je 8 respondentů 21%**), že materiály používají, případně používají na více než 50% případů. “

Způsob interpretace šetření tak neumožňuje přehledné a jasné porovnání nemocnic mezi sebou a celé zpracování, jinak velmi kvalitního materiálu, tak působí velmi zmateně, nepřehledně a velmi snižuje úroveň práce, která by, dle mého názoru, po přepracování byla vysoká.

Etické aspekty práce

- Byly vzaty v úvahu etické otázky související s tématem práce a realizací výzkumu?
- Nedošlo k ohrožení zájmů účastníků výzkumu?
- Jsou diskutovány etické konflikty výzkumné činnosti?
- Byla respektována pravidla publikační etiky?
- Jaký byl výsledek shody v systém pro odhalování plagiátů (Thesis)?

(0-10 bodů)

- **Nedostatečná úroveň** – etické otázky jsou opominuty, etická pravidla výzkumu a ochrana osobních údajů nejsou respektována nebo jsou nedostatečně ošetřena
- **Dobrá úroveň** – práce diskutuje etická pravidla a ošetřuje zájmy účastníků výzkumu, nicméně z etického hlediska vykazuje nedostatky, které ale nejsou zásadního charakteru
- **Velmi dobrá úroveň** – práce diskutuje etická pravidla a ošetřuje zájmy účastníků výzkumu
- **Výborná úroveň** – etická pravidla výzkumu a ochrana osobních údajů jsou dostatečně ošetřeny. Jsou diskutovány všechny etické konflikty výzkumné činnosti. Autor bere v potaz společensko-kulturní dopad práce

10

Etické aspekty práce (slovní hodnocení)

V práci jsou zohledněny všechny etické aspekty výzkumu. Práce prošla kontrolou systému pro odhalování plagiátů se shodou menší než 5%. Souhlas s prováděným výzkumem je v anonymizované podobě součástí práce.

Odborný a společenský přínos

- Pojednává práce aktuální/praktický problém?
- Je práce přínosná z hlediska oboru?

(0-10 bodů)

- **Nedostatečná úroveň** – práce se nezabývá společensky aktuálním nebo praktickým problémem
- **Dobrá úroveň** – práce pojednává alespoň částečně aktuální nebo praktický problém v kontextu oboru
- **Velmi dobrá úroveň** – práce pojednává aktuální a praktický problém v kontextu oboru
- **Výborná úroveň** – práce je originální a přínosná pro rozvoj oboru, zabývá se významným společenským problémem

5

Odborný a společenský přínos (slovní hodnocení)

Práce se zabývá aktuální a zajímavou problematikou. Na základě výsledků šetření vznikl informativní přehled určený pro další vzdělávání sester v oblasti péče o nehojící se rány, což hodnotím jako velmi přínosné. Bohužel zvolený způsob zpracování výzkumu neprezentuje přehledně a jasně srovnání jednotlivých nemocnic, které je pro práci zásadní a je hlavním důvodem autorčina výzkumného šetření.

Formální úroveň práce

- Obsahuje práce všechny klíčové části?
- Má práce dostatečný či přiměřený rozsah?
- Je práce logicky uspořádána?
- Je práce z formálního hlediska bez chyb?
- Má práce dobrou jazykovou úroveň?
- Jsou soustavně používány zavedené zkratky?

(0-15 bodů)

- **Nedostatečná úroveň** – práce není na odpovídající úrovni zpracována a vnitřně uspořádána, např. chybí některá z jejích klíčových částí, neodpovídá rozsahem požadavkům či je nelogicky uspořádána
- **Dobrá úroveň** – text je z hlediska obsahového i formálního bez zásadních pochybení, práce je úplná a má jasnou strukturu
- **Velmi dobrá úroveň** – práce je zpracována na velmi dobré úrovni, text je vhodně členěn a jsou dodrženy všechny zásady logické i formální strukturace textu
- **Výborná úroveň** – práce je napsána na vysoké akademické úrovni

10

Formální úroveň práce (slovní hodnocení)

Práce obsahuje všechny klíčové části, je bez formálních chyb a má dobrou jazykovou úroveň. Řazení kapitol je v teoretické části neuspořádané, první kapitola se věnuje problematice chronických nehojících se ran, až za ní následuje kapitola Stavba a fyziologie kůže. Dále se autorka věnuje problematice prevence, hodnocení rizika vzniku nehojící se rány a až za ní následuje kapitola obsahující popis fyziologie procesu hojení. Občas se objevují drobné typografické nedostatky.

Doporučená klasifikace práce podle bodového ohodnocení

Doporučený klasifikační stupeň	Bodové rozpětí pro diplomové práce
Výborně	100–86
Velmi dobře	85–71
Dobře	70–56

Práci klasifikuji stupněm: Dostatečně (53 bodů)

Slovní zdůvodnění navrhovaného klasifikačního stupně¹:

Práce se zabývá aktuální a zajímavou problematikou. Autorka zkoumala úroveň informovanosti všeobecných sester pracujících na JIP a ARO o moderních technologiích léčby a péče v oblasti hojení chronických ran. Autorka jasně definuje hlavní cíl diplomové práce a dva dílčí cíle. Jedním z dílčích cílů bylo zjistit, jaký je **znalostní postoj** sester v ošetrovatelské péči u chronických ran. Termín znalostní postoj je nevhodný a není přesně jasné, co chce autorka zjišťovat. Druhým dílčím cílem práce mělo být zjistit, jaké faktory ovlivňují znalostní postoj sester v ošetřování chronických ran. Nicméně žádná z otázek v dotazníku se nevztahuje k této problematice a ani autorka se k těmto faktorům nikde v práci nevyjadřuje.

Autorka v teoretické části kvalitně zpracovala současný stav poznání péče o nehojící se rány. Vhodně zvolená literatura je aktuální a je řádně citována. Řazení kapitol je v teoretické části neuspořádané.

Výzkumné šetření probíhalo ve třech nemocnicích Středočeského kraje. Celkem bylo do výzkumu zahrnuto 124 správně vyplněných dotazníků. Autorka uvádí, že pracuje s počtem 124 respondentů jako se 100 %. Dále však je výzkum rozdělen do nemocnic A, B, C a ty ještě na jednotlivá oddělení. Toto zbytečně podrobné členění způsobuje, že autorka uvádí hodnoty relativní četnosti i z jednotlivých oddělení. Tudíž je v tabulce hodnota 100% přiřazena vždy celkovému počtu nasbíraných odpovědí **jen z jednoho oddělení**. V závěru zpracování každé otázky následuje jen krátké slovní shrnutí a porovnání výsledků ze všech 3 nemocnic. Zde už není znázornění ani v tabulce či v grafu a není tak jasné jak autorka k daným výsledkům dospěla.

Aby čtenatel pochopil shrnutí, neustále listuje v práci a hledá předchozí výsledky, protože autorka ve své interpretaci vychází pokaždé z jiného celkového množství a v některých

---

¹ V případě hodnocení stupněm neprospěl/a uvést hlavní nedostatky práce a zdůvodnění tohoto rozhodnutí.

případech není jasné z kterého (celkový počet respondentů, celkový počet respondentů v jedné nemocnici, celkový počet z jednoho oddělení).

Způsob interpretace výsledků tak neumožňuje přehledné a jasné porovnání nemocnic mezi sebou a celé zpracování, jinak velmi kvalitního materiálu, tak působí velmi zmateně, nepřehledně a velmi snižuje úroveň práce, která by, dle mého názoru, po přepracování byla vysoká.

Na základě výsledků šetření vznikl informativní přehled určený pro další vzdělávání sester v oblasti péče o nehojící se rány, což hodnotím jako velmi přínosné. Bohužel zvolený způsob zpracování výzkumu neprezentuje přehledně a jasně srovnání jednotlivých nemocnic, které je pro práci zásadní a je hlavním důvodem autorčina výzkumného šetření.

Práci nedoporučuji k obhajobě

Otázky a připomínky k obhajobě práce:

Proč používáte termín znalostní postoj?

Proč se žádná z otázek v dotazníku nevztahuje k dílčímu cíli č. 2 (Zjistit, jaké faktory ovlivňují znalostní postoj sester v ošetřování chronických ran.)?

18. 8. 2019

Mgr. Kateřina Chvojková

Místo a datum vypracování posudku

Podpis oponenta práce